

EIDSVOLL KOMMUNE
Rådhusgata 1
2080 EIDSVOLL

Saksbehandler, innvalgstelefon
Irene Tronrud,

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren for rapporteringsåret 2021 - Eidsvoll kommune

Eidsvoll kommune har alvorlig avvik fra krav i tillatelsen i rapporteringsåret 2021. Kommunen har avvik fra kravet i tillatelsen om å gjennomføre seks ukeblandprøver for tungmetaller i året. Det er rapportert at det er tatt stikkprøver for tungmetallene for 2021 og ikke ukeblandprøver. Dette er et gjentakende avvik og derfor alvorlig avvik.

Videre er ikke antall prøver overholdt for nitrogen i 2021 jf. krav i tillatelsen. Det er krav om 12 ukeblandprøver, mens kommunen har tatt 11 ukeblandprøver. Dette er et avvik.

Eidsvoll kommune rapporterer igjen negativ renseseffekt for nitrogen, dette er et gjentakende avvik. Det tilføres nitrogen til rensesanlegget etter målepunktet for innløpsvann. Rejektvann fra biogass er næringsavfall som må håndteres av anlegg som renser for nitrogen. Mottak av slam fra andre rensesanlegg forsterker denne effekten. Videre må måleprogram og prøvetakingssystem også oppdateres slik at det blir korrekt rapportering.

Statsforvalteren oppfordrer kommunen til å ta kontakt for et dialogmøte i saken.

Rapporteringsskjema for 2022 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2023.

Vi viser til egenkontrollrapport og årsrapport for Eidsvoll kommune sitt avløpsnett og Bårlidalen avløpsrenseanlegg.

Avløpsnett til Eidsvoll kommune

Eidsvoll kommune har rapportert at avløpsnettet til Bårlidalen avløpsrenseanlegg har tre installerte regnvannsoverløp og 50 installerte nødoverløp i Altinn. I skjema for årsrapport har dere koordinatfestet 46 utslippspunkter. Kommunen må for neste år rapportere riktig, slik at antall installerte nødoverløp er likt i Altinn og i skjema for årsrapport.

Rapportering for 2021 viser en nedgang på 16 % av lekkasje av urensset avløpsvann på avløpsnettet sammenliknet med tall for 2020. Dere har beregnet at over 11 995 m³ urensset avløpsvann gikk ut i overløp på avløpsnettet i 2020, og at 16,2 kg fosfor ble sluppet ut via urensset avløpsvann.

Eidsvoll kommune rapporterer også at det har vært endringer i tilknytning til ledningsnettet i rapporteringsåret; det har vært utbygginger tilsvarende 350 nye pe.

Bårlidalen avløpsrenseanlegg

Det er for 2021 rapportert at Bårlidalen avløpsrenseanlegg har mottatt og behandlet 1 569 915 m³ avløpsvann og at dere ikke har hatt overløp. Det er rapportert om mindre avløpsvann inn til renseanlegg i 2021 enn det som er registrert i 2020, nedgangen er på 8 %.

Utslipp av nitrogen ved Bårlidalen renseanlegg er i 2021, som for 2019 og 2020 høyere enn tilførselen. Gjennomsnittlig innløpskonsentrasjon i 2021 for nitrogen er 61,273 mg/liter, mens gjennomsnittlig utløpskonsentrasjon er 61,727 mg/liter. Dette betyr at renseseffekten for nitrogen er negativ. Dette er et gjentakende avvik.

I 2019 ga vi følgende tilbakemelding på egenkontrollrapporten:

«Dere oppgir at rejektivann fra sentrifugen til biogassanlegget sendes inn på renseanlegget. Dette vannet inneholder bare løst nitrogen som et renseanlegg uten nitrogenrensetrinn ikke er i stand til å rense dvs. at det foregår en dumping av nitrogen via renseanlegget. Å sende rejektivannet fra biogassanlegget inn på renseanlegget er ikke omfattet av tillatelsen fra Fylkesmannen. Eidsvoll kommune må finne andre løsninger for bioresten. Fylkesmannen forventer at dette rettes opp snarest. Dette er et avvik».

Det oppstår negativ renseseffekt fordi dere tilfører mer nitrogen til renseprosessen etter målepunktet for innløpsvann. Når dere i tillegg tilfører slam fra andre renseanlegg forsterker dette effekten ytterligere.

Rejektivannet fra biogassanlegget er et næringsavfall som må håndtere i anlegg som kan rense nitrogen. Statsforvalteren forventer at kommunen må så raskt som mulig løse dette.

Videre er ikke antall prøver overholdt for nitrogen i 2021. Det er krav om 12 ukeblandprøver, mens kommunen har tatt 11 ukeblandprøver. Dette er et avvik. I årsrapport for Bårlidalen RA 2021 fra Driftsassistansen på Romerike, bemerkes det at negativ renseseffekt for nitrogen skyldes høyt innhold av nitrogen i form av ammonium i rejektivannet som føres tilbake til avløpsrensingen nedstrøms innløpsprøvetakeren. Det høye ammonium-innholdet stammer fra råtnetankene, hvor partikulært bundet nitrogen blir brutt ned til ammonium som følger med rejektivannet ved avvanningen. Bårlidalen renseanlegg mottar slam fra andre renseanlegg, noe som bidrar til ytterligere økning av nitrogeninnholdet i rejektivannet.

Bårlidalen renseanlegg overholder renskravet for fosfor for 2021, samt at det oppfyller kravet om sekundærrensning.

Anleggets dimensjonerende kapasitet er 30 000 pe, og maksukebelastning i BOF₅ er oppgitt til å være 14 460 pe.

Det rapporteres fra Driftsassistansen på Romerike om at antall kontrollprøver i løpet av 2021 er overholdt for tungmetaller i innløps- og utløpsvannet. Videre rapporteres det at renseanlegget oppnådde over 85 % rensing av tungmetallene bly, kadmium, kobber, krom, sink og kvikksølv. Renseseffekten for nikkel og arsen tilsvarte hhv. 51 % og 35 %. Det ble ikke målt høye innløpskonsentrasjoner av kvikksølv i 2021, slik det ble gjort i november- og desemberprøvene i 2020.

Bårlidalen RA har ikke krav om rensing av tungmetaller, men har krav om å ta seks ukeblandprøver i året av arsen, krom, kobber, nikkel, sink, bly, kadmium og kvikksølv. I Altinn har kommunen rapportert at det er tatt stikkprøver av tungmetallene, og ikke ukeblandprøver. Statsforvalteren påpekte samme avvik ved fjorårets rapportering. Dette er derfor et alvorlig avvik.

Videre har Eidsvoll kommune kun rapportert for tungmetallene kvikksølv og sink i Altinn for 2021, og det mangler data for arsen, krom, kobber, nikkel, bly og kadmium. Dette er et avvik fra krav om rapportering.

Bårlidalen RA slambehandling

Anleggets kapasitet er 2 000 tonn TS per år. Det mottar slam fra Hurdal avløpsrenseanlegg i Ullensaker kommune. I 2021 ble 552 tonn TS behandlet ved anlegget. Avløpsslammet ble disponert til jordbruksarealer og grøntarealer. Dere rapporterer at analyser av slammet viser at grenseverdier ligger innenfor verdiene for disponering av slam på jordbruks- og grøntarealer, kvalitetsklasse I og II.

Driftsassistansen påpeker i sin rapport at månedsblandprøvene fra november og desember viser høyere kvikksølvinnhold enn resten av året, noe som tyder på utslipp av tungmetallet på nettet. Videre rapporterer dere at biogassen fakles og at det ble produsert 620 652 Nm³ gass i biogassanlegget i 2021. Statsforvalteren presiserer at rejektivann fra biogassanlegget er et næringsavfall og derfor må håndteres i henhold til avfallsregelverket. Det vil si behandles i anlegg som kan rense dette og har tillatelse til å behandle det.

Statsforvalteren minner om at behandling av avløpsslam er å anse som avfallsbehandling. Dette medfører at dersom et slambehandlingsanlegg har kapasitet til å behandle over 75 tonn *våtvekt/døgn*, er aktiviteten omfattet av Industriutslippsdirektivet og BREF Waste Treatment (WT), jf. forurensningsforskriften kapittel 36, vedlegg 1 punkt 5.3 b). Slambehandlingsanlegg som er omfattet av BREF WT må forholde seg til de forpliktende utslippsnivåene (BAT-AEL) for utslipp (både direkte og indirekte) til vann, samt utslipp til luft. BREF WT ligger her:

<https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/waste-treatment-0>

Konklusjon

Kommunen har gjentakende avvik fra kravet i tillatelsen om å gjennomføre seks ukeblandprøver for tungmetaller i året, da dere har rapportert å ha tatt stikkprøver for tungmetallene for 2020 og ikke ukeblandprøver. Dette er et alvorlig avvik.

Videre er ikke antall prøver overholdt for nitrogen i 2021 jf. krav i tillatelsen. Det er krav om 12 ukeblandprøver mens kommunen har tatt 11 ukeblandprøver. Dette er et avvik.

Eidsvoll kommune har mangelfull rapportering for 2021. Kommunen har ikke rapportert på tungmetallene arsen, krom, kobber, nikkel, bly og kadmium i Altinn. Dette er et avvik.

Statsforvalteren presiserer videre at renseseffekten for nitrogen er negativ. Prøvetakingspunkt må flyttes slik at innløpsprøver blir korrekte, og rejektivann fra biogass må håndteres som et næringsavfall i henhold til avfallsregelverket.

Statsforvalteren ber kommunen ta kontakt med oss snarest for et dialogmøte i saken.

Vi tar med dette egenkontrollrapportene for 2021 til etterretning.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>

Veileder for egenkontrollrapportering for bioavfall og slam er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/bioavfall-slam-rapportering/>

Rapporteringsskjema for 2022 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2023. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering finnes i vårt skjemabibliotek:

https://www.statsforvalteren.no/siteassets/fm-oslo-og-viken/skjema-og-tjenester/miljo-og-klima/avlop--arlig-rapportering/rapporteringsskjema_endelig_oppdatert_statsforvalteren.docx

Egenrapportens data om årlige utslipp for avløpsrensaneanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2022. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsannlegg/?SectorID=100>

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Irene Tronrud
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi:

- Eidsvoll kommune v/ kommuneledelsen